

**Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Hapanta
Ta Hellēnisti Heuriskomena**

Origenes

Coloniæ, 1685

Ex Origenis in Primi Libri Regum, Cap. 28. de Engastryntho. Interprete
Leone Allatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79842](#)

28
pientes sanctos Prophetas. Non igitur animo languemus, cum audimus Scripturas quas non intelligimus, sed fiat nobis secundum fidem nostram, qua & credimus, quia omnis Scriptura divinitus misla utilis est. Alterum enim est duobus admittere te oportet in iis Scripturis, vel non esse divinitus datas, siquidem utiles non sunt, ut suspicetur aliquis infidelis: vel ut fidelis admitte, quia utiles sunt divinitus esse datas. Scendum est igitur nobis nec sententibus persaepe utilitatem venire, quemadmodum saepe cibum aliquem sumere jubemur acuendis oculis, nec dum tamen in eo sumendo levatis oculi sentimus; sed secunda vel tertia interjecta die distributio cibi qui oculum juvat, facit ut experti credamus, oculo nos esse levatos: sed & in reliquis cibis, quibusdam partibus corporis utilibus, id intueri licet. Sic igitur & de divina Scriptura certum habe, juvari animalium, eti mens fructum non percipiat ejus, quae a litteris enuda sola lectio profuit, utilitatis: incantantur enim quae in nobis sunt, aluntur meliora, pejora irrita sunt.

ORIGENIS IN PRIMI ΩΡΙΓΕΝΟΥΣ ΕΙΣ ΤΗΝ LIBRI REGUM ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ ΠΡΩΤΗΝ.

ORIGENIS IN PR
LIBRI REGUM,

C A P . 2 8 .

Κεφ * κζ.

Interprete LEONE ALLATIO.

QUÆ lecta audivimus plura sunt : de iis C
In duas partes divisæ sermo nobis habentur
1. Reg. 25. duxerit. Quæ de Nabale Carmelo Scriptura
1. Reg. 26. narrat, legimus ; post hæc occultationis Davidis apud Ziphœs historiam, illum ab eis accusatum, adveniens Saulem eo anno, ut Davidem caperet ; & cum advenisset tempus , expe-
1. Reg. 26. ñasse ; superveniente Sauli Davidem , illo que , illiusque custodibus dormientibus , lanceam , & aquæ lenticulam rapuisse , postea illis qui illius custodes erant , sed qui dor-
1. Reg. 27. mierant , revelasse . Sequitur tertia narratio , Davidem ad Achar regem Geth , aufugisse , D
& quam inventum gratiam David post res pra-
1. Re. 28.1. clare gestas , ad quem , *Corporis mei custodem*
1. Re. 28.8. constitutum te , inquit . Ultima omnium est celebris de ventriloqua , & Samuele . Vila nam-

ΤΑ ἀναγνωμέντα πλειόναί εἴη· καὶ τὸ
πὲρ τὴν ἐπιτεμονήν ὑπὲπιν δυοῖς φέ-
κοπάῖς, ἀνεγνώσθη τὸ ἔξην τὰ φέρει νόσοι
τὸν καρπίουν, ἄλλα μὲν τοῦτο οὐ ισούται
τοῖς τὸν πεκρύφθαν τὸν δαΐδιον πέρι τοις
φάγοις, καὶ διαβεβλῆσθαι αὐτὸν τὸν αἰ-
τῶν, ἐλπιζόντας ὃ τὸν Καστρόν τον βολεμόν
λαβεῖν τὸν δαΐδιον, καὶ ἐλπιζόντας ἐπιτη-
ταγμα καρένην, ἐπελπιζόντας τε τὸν σαελ τοῦ
δαΐδιον, καὶ εἰλιγένειαν καταμαρένεις αὐτὸν καὶ τὸ
* φερευστῶν αὐτὸν, τὸ δόξην, καὶ τὸν φακοῦ, οὐ-
δέποτε, καὶ μὲν τούτων ἐλεγχοὺς απεστηνα-
χέντας τὸν πεπιστεμένοντος μὲν φυλάκιον αἰ-
τῶν, διποικιλθεῖσας ὃ ἀπαγγέλλει οὐδεὶς ισογάλι-
τείτη, ὅτι κατέφυγε από τοῦ ἀχαριτοῦ περι-
πολεα γε τὸν δαΐδιον, οὐδέποτε χαρέν παρ αὐτῷ τῷ τῷ
οὐδέποτε πατέρῳ περιπολεα γε τὸν δαΐδιον τοῦ
γιαζεμούτος, τὸν δαΐδιον τὸν τοῦ πατέρου περιπολεα γε τὸν δαΐδιον

COMMENTARIA IN LIBROS REGUM.

ORIGENIS

εχώς δέλος τὸν έκει, αλλά ως δεσπότης παλαιώσων, ως πρώιμος ἐλέγομεν σύγχρονος τοῦ Ιαλ-
μονικοῦ. Θεοποίωνταν με μόχοι πολλοί, ταῦθιστον πόνος τοῖς εἰσχόν με. Λειτουργίαν ἐπέμετρον
αὐτῶν, ως λέων δέπταζων καὶ αριστομενός. Διεσκορπισμάτα δέ αἱ με. μεμνήσθα τούτη μεμνήσ-
θα τούτην γεννιμάτων. μεμνηματαὶ διάντητην εἴστον καὶ φαλιμόν. Εύκαι στο

της κατελήνυσε σώσων. κατελήνυθεν ἐπει A ni. Igitur Salvator descendit, ut liberaret, descenditne illuc prænuntiat⁹ à Pr̄ prophetis, an non? At hic quidem a Prophetis prænuntiatus est; alio vero descendit non per Prophetas? Moyses item ipsum prænuntiatus pro genere humano adventurum, ita ut recte à Domino & Salvatore nostro dicatur: *Si credereis Moysi, credereis & mihi: deinde enim ille scripsit. Si scriptus illius non creditis, quomodo verbi mei creditis?* Et venit in hanc vitam Christus, & prænuntiatur Christus in hanc vitam adveniens. Si Moyses de illo hic prænuntiat; non vis & ipsum illuc descendit, ut Christum prædiceret eo migraturum? Quid porro? Moyses id egit: reliqui Prophetae non item? Nonne Samuel? Quidnam absurdum est, medicos ad male se habentes descendere? Quid absurdum est principem medicorum ad agrotantes descendere? Illi medici quidem erant, & sane multi: at Dominus meus & Salvator princeps eorum est. Etenim internum desiderium, quod non potest ab aliis curari, curat ipse: quod à nemine potuit medicorum tanari, lanatur à Christo Iesu. Ne timeas. Ne miraris. Christus in infernum descendit, & ante eum Prophetæ, qui ejus adventum prædicabant. Addam præterea & aliud nescio quid ex ipsa Scriptura, Samuel ascendit; & ecce Saul dicit se vidisse animam: non dicit hominem se vidisse. Timuit quem vidit; at quem vidit? Deus, inquit, ego vidi. ^{1. Reg. 28.} Deus ascendentis è terra. Et fortale tunc ^{13.} non solus ascendit Samuel. Sauli vaticinatur, Sed consentaneum est, quemadmodum hic: *Cum Sancto sanctus eris; & cum homino ps. 17, 26.* mine innocentem innocens eris; & cum electo eleitus eris: sicutque hic sanctorum cum sanctis consuetudines; at non sanctorum cum prævaricatoribus: & si quandoq; fieri possit, ut sanctorum una cum peccatoribus consuetudo sit, ut peccatores salventur. Fortassis haec ratione una cum Samuele ascenderunt etiam aliorum Prophetarum animæ sanctæ. Forsan quæres, an fuerint Angeli super spiritibus eorum. Propheta dicit: *Angeli qui loquuntur in me.* Vei Angeli erant, ^{zach. 2, 3.} qui una cum spiritibus ascenderunt, omnia que ad egenum salutem compleentes: *Et heb. 1, 14.* omnes sunt spiritus ministrates, qui in ministerium proper futuros heredes salutis mutuntur. E Quid times dicere omnem locum Iesu Christi indigere? Neque vero, qui Christo indiget, Prophetis, iisque qui Christi præsentia, & adventum præparant, non indiget. Et Iohannes sane, quo major inter natos mulierū,

^{*καὶ πάντας τὸν πλορός τοῦ δεομένων σωτηρίας;}

E Chri-

ORIGENIS

34

March. 11. Christo ipso teste, nemo fuit: *Major inter natus mulierum laetitia Baptista nullus fuit; neque timeas id affirmare: descendit ad inferos praeannuntiavit Dominum, ut illum descensum proclamaret. Propterea dum in custodia esset, ac sibi exitum interitumque imminere consipereret, missis duobus discipulis quærebatur, non: *Tu es qui venturus es?* sciebat enim: sed: *Tu es qui venturus es, an alium expectamus?* Gloriam illius compertam habuit; de mira ejus vi plurima locutus fuit, primusque illi testimonium exhibuit: *Qui post me venire, ante me factus est. Videlicet illius gloriam, gloriam quasi Unigeniti à Patre, plenigrauitate & veritatem.* Hac cum de Christo vidisset, piget credere, dubius haeret, nec facetur: Dicite ipsi, tu es Christus. Quia cum non intellexissent nonnulli, asseverarunt Joannem tantum ac talem, Christum non novisse, sed ab eo discililem Spiritum sanctum. Sed sciebat illum, cui antequam nascetur testimonium perhibuit, & pro quo saltavit, dum ad ipsum Maria accederet, ut de illo testimonium fecit mater ejus illis verbis: *Eccenim ut facta est vox saluatoris in auribus meis, exiliavit in gaudio infans in utero meo.* Hic itaque Joannes, qui ante nativitatem exilivit, qui dixit: *Hic est de quo ego dixi, Qui post me venit, ante me factus est:* &: *Qui misit me, dixit mihi, super quem videris spiritum descendenter, & manente, ipse est filius Dei.* Hic, inquit, nondum noverat Christum in ventre. Noverat quippe illum. Simile quid Petro paulus est propter gloriae exuperantiam. Quodnam illud est? Hic magnum quid de Christo sciebat. Quis sum: *Quem me dicit filius hominum esse?* Hic autem dicit hoc. Tu vero quid? Tu es Christus filius Dei vero. Propterea beatus enunciatur. Quoniam caro, & sanguis non revealavit illi, sic Pater qui in celis est. Cui igitur grandia de Christo audiret, & grandia conceperet, auxilium in semet non admisit: Ecce ascendimus in Hierusalem, & perficiemur. **Tunc. 18.** Eto: *Oportet filium hominis multa patiri, & reprobari a Principibus sacerdotum, & Sacerdotibus, & occidi, & tertio die resurgere.* Propitius, inquit, sis ibi: Domine. Maxima de Christo non erat; quod humilius erat de eo noluit admittere. Similem mihi animo pingue Joannem, dum in custodia erat: grandia de Christo apprehenderat, vidit celos aperitos; vidit Spiritum sanctum super Salvatorem descendenter, manenteque super eum. Similem gloriam dum videt, haeret dubius, fortasse etiam non credebat, ac sic*

λαχι· οὐ μεγάλα εἰδός φεί χεισθ. εἰδεν τοιούτας αὐτοῦ στοματας. εἶδε πιθυρα αἴγον ή
εὐεργε κατεργάθρον οὐτι τοι γενησ, και μένοντεν αὐτον· ιδὼν την τηλικαίτιν δέξαν
αίμφεβαλε. και τάχα πήσαι· διὸ οὐτι εἰδότες ή μέχεις αἵδε, ή μέχει ή αἴσιας
κατεργάσεται. διὸ τοι εἴλεγε. στοι οὐτι εργάζομεν, η ἄλλον τοιούτου μενει; έπαιξεν

COMMENTARIA IN LIBROS REGUM.

35

E 2

COMMENTARIA IN PSALMOS.

37

flammeo illo gladio damno illate. *Vniuersitate* 1. Cor. 3, 13
jusque vero quale opus sit, ignis ipse probabit. Si
aliquis opus combustum fuerit, damnum con- 1. Cor. 3, 15
trahet, ipse vero salvabitur sic quasi per ignem.
Per transfigurationem ergo. Habemus item ultra
& aliud eximium non possumus, si recte vi-
xerimus, male discedere. Hoc non dicebant
antiqui, non Patriarchæ, non Prophetæ.
Nonne id nos effari possumus; si bene vixe-
rimus, melius & dissolvemur, erimusque
cum Christo? Propterea cum ultra cæ-
teros id habeamus, nec leve sit emolumen-
tum, cum in fine sæculorum devenerimus,
primi denarium accipiemus. Nam audi pa-
rabolam: *Incipiens dabit denarium ab alti-
mis.* At primi existimabant se magis quippam *Matt. 20, 8*
habitueros. Tu ergo primus, qui ultimus ve-
nisti, mercedem à Patre familiâs accipis in
Christo Iesu Domino nostro, cui gloria &
robur in sæcula sæculorum, Amen.

ΑΠΟ ΤΩΝ ΩΡΙΓΕΝΟΥΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΨΑΛΜΟΥΣ EX ORIGENIS COMMENTARIIS IN PSALMOS

Απὸ τοῦ εἰς τὸν αὐτούντοντόν με.

E' Tano in Psalmum primum.

Interprete DIONYSIO PETAVIO.

C LAUSAS, obsignatasque Scripturas
Cesse sacras, divina testantur oracula;
idque Davidis clave, ac forsitan & sigillo;
de quo scriptum est: *Figura sigilli sanctitas* Exod. 28.
Domino. Quod de virtute Dei, qui eal- 36.
gitus est, intelligi debet, qua videlicet per
figillum adumbratur. Etenim clausas at-
que obsignatas esse Scripturas Joannes in
Apocalypsi, declarat his verbis: *Et Angelo Apoc. 3, 7.*
Ecclesiæ, qua Philadelphia est, scribe: *Hec*
dicit Sanctus verus qui habet clavem David;
qui aperit, & nemo claudet; & claudit, &
nemo aperiet. Novi opera tua: posuisse for-
ram te aperias, quas nemo claudere potest. De-
inde paulo post: *Et vidi ad dexteram sedentis Apoc. §, 1.*
in throno librum scriptum intus & a tergo, ob-
signatum signaculum septem. Et vidi Angelum
proclamantem vocem magna: Quis est dignus ape- i seq.
rire librum, & solvere signaculum eius: *Et ne-*
mō poterat in celo, neque in terra, neque subter
terrā aperire librum, neque aspicere illum.
Et flebam, quoniam nemo dignus inventus est
aperire librum, neque aspicere illum. Ex iuris

E 3